

Egenevaluering av utdanningsprogram, Geofysisk institutt 2004-2008

Nils Gunnar Kvamstø og Marie Louise Ljones, Geofysisk Institutt

Generelt

I evalueringsperioden har det skjedd endringer i flere av GFI's virksomheter som har hatt innflytelse på rammevilkårene til undervisningen. De to viktigste forhold her er at vi har hatt en relativt stor utskiftning av den vitenskapelige staben (med perioder av ledighet) og at den eksterne prosjektporteføljen har hatt en vesentlig vekst (pr i dag består ca 50% av GFI's totale budsjett av eksterne midler). Ved en såpass rask utskiftning av staben har den faglige profilen på deler av kursporteføljen kommet i utakt med den nye staben sin faglige profil og det har blitt krevende å dekke denne delen av kurstilbudet. Veksten i eksterne prosjekter har ført til at en større del av de vitenskapeliges tid går med til prosjektenes leveranser. Denne tidsbruken blir bare delvis erstattet av nye eksterne tilsatte forskere ettersom prosjektene har et vesentlig innslag av PhD-studenter som krever økt involvering fra instituttets faglige ansatte. De overordnede mål i vår utdanningsvirksomhet har derfor vært å bygge ned de deler av kurstilbudet som var tilpasset kompetansen til avgått personale, og som også har vært rettet mot andre miljø (arkitekter, biologer). I stedet har vi forsøkt å styrke de sentrale delene av undervisningen og rydde grunnen for å gi en del av mastergradskursene en profil som er mer i takt med den nye staben.

Kurstilbudet

Ved starten av perioden underviste vi 31 kurs ved GFI, 14 høst og 17 vår. Totalt 290 studiepoeng (stp). Disse er fordelt på 11 kurs i meteorologi (105stp), 9 i oseanografi (90stp), 8 felleskurs (75stp) og 3 fjernmålingskurs (20stp). Nå fordeler kursene seg slik meteorologi 9, oseanografi 10, felles 6, fjernmåling 2. Vi underviser nå 25 kurs og totalt 250 stp. Vi ser at det fremdeles kan gjøres noen justeringer her.

Bachelorprogrammet

Første rad i tabellen under viser antall studenter som er tatt opp på BSc programmet i met/os for hvert av årene i evalueringsperioden. Andre rad viser et estimat av hvor mange studenter som fullfører BSc graden. Siste kategori er et estimat på bakgrunn av hvor mange studenter som fullførte eksamen i GEOF110, GEOF120 og GEOF130. Vi har ikke funnet nøyaktige tall for utstedte BSc-grader i met/os i FS. Tallene viser at under 50% av de studentene som er tatt opp på met/os programmet fullfører BSc graden. Vi har en ytterligere reduksjon, vel og merke vesentlig mindre, når vi ser på hvor mange studenter som fortsetter på MSc programmene våre (Figur 1). Det kan selvsagt være mange grunner til et frafall på MSc programmene, men det har helt klart negative konsekvenser: Vi får en mindre studentproduksjon enn vi potensielt kunne hatt og det har mest sannsynlig ført til problemer med å rekruttere forskere og vitenskapelig personale. Vi vil prøve å se nærmere på dette i tiden som kommer og om det er grep vi kan gjøre på GFI for å redusere frafallet på BSc programmet vårt.

Vi har i lengre tid slitt med gammelt og utrangert utstyr på lab-delen av kursene våre. Situasjonen har blitt bedret i evalueringsperioden takket være tilskudd fra MN, likevel ser vi det som et satsningsområde å ruste lab-tilbudet ytterligere opp.

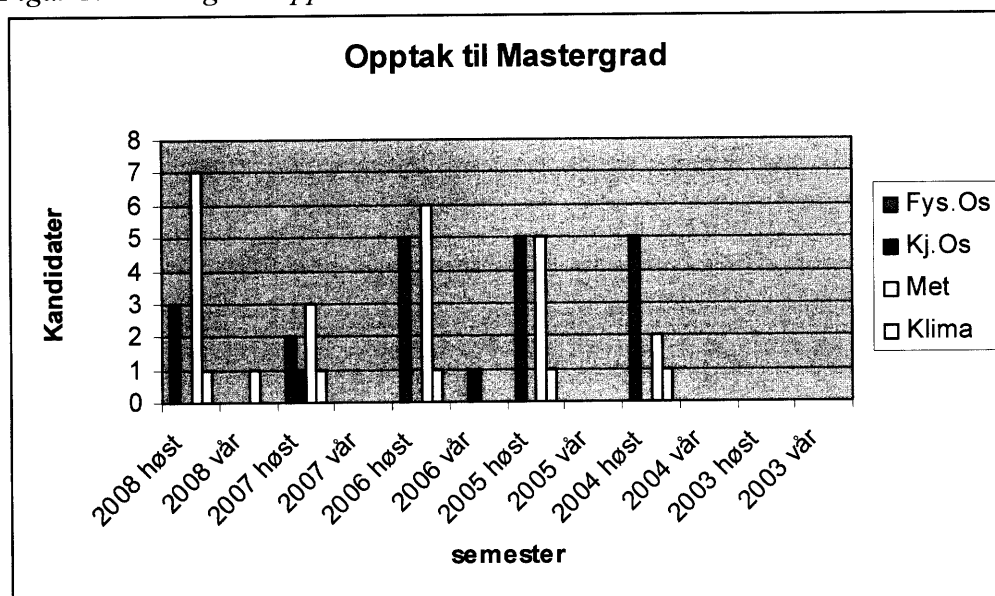
Tabell 1

	2007/08	2006/07	2005/06	2004/05	2003/04
Estimat av utskrevne BSc kandidater v/GFI (graden oppnås ikke før året etter det som er angitt i kolonnene)	17	17	15	20	14
Opptak av BSc met/os ved start høstsemester	34	27	41	45	35

Masterprogrammene

Opptak til masterprogrammene våre i denne perioden ligger mellom 13 og 8. Det er ingen spesiell trend som peker seg ut, og fordelingen mellom de fire programmene meteorologi, fysisk oseanografi, kjemisk oseanografi og klima kan sees i figur 1. De dominerende programmene er meteorologi og fysisk oseanografi. Rekrutteringen til de to andre programmene er vesentlig mindre. I 2008 ble det gjort noen tiltak for å bedre rekrutteringen til kjemisk oseanografi og klima. Bl.a. reduserte vi antall obligatoriske kurs, vi vil eksponere studentene for disse fagretningene tidligere i studieløpet og skal kommunisere de anbefalte forkunnskapskravene tidligere og tydeligere. Det går mange år mellom hver gang en mastergradsstudent dropper ut av studiet så i praksis fullfører omtrent 100% av mastergradsstudentene graden.

Figur 1: Mastergradsopptak ved GFI de 5 siste år

Karakterfordeling

Tabell 2 viser gjennomsnittskarakterer ved GFI på de ulike emnenivåene. På 100-tallsnivået ligger gjennomsnittet på C mens for 2- og 300 nivå er gjennomsnittet B. Det er en vesentlig spredning i karakterene på de øverste nivåene. Men det er likevel vanskelig å ha noen mening om vurderingen av studentenes prestasjoner på de øverste nivåene er systematisk for god. Erfaringen til de fleste lærerne er at vi har gode og motiverte studenter. Det er også verdt å legge til at det er i all hovedsak MSc og PhD studenter som tar kurs på 2-300 tallet og de aller fleste av disse har et karaktersnitt på C eller bedre i sin BSc-grad.

I de tre obligatoriske bachelorkursene (GEOF110, GEOF120, GEOF130) som undervises ved GFI har vi brukt ekstern sensor på GEOF110. I de øvrige har vi hatt intern sensor. Ved sammenligning av karakterstatistikker på disse kursene vurderer vi denne ordningen til å være tilfredsstillende. Dette bekreftes også av programsensor (se under).

Tabell 2. Gjennomsnittskarakterer for de 5 siste år på ulike emnenivå ved GFI

Emnenivå	2007/08	2006/07	2005/06	2004/05	2003/04
100	C	C	C	B	C
200	C	B	B	B	B
300	B	B	B	B	B

Programsensorer

GFI har også hatt programsensorordning i evalueringsperioden. Programsensorene har hittil sett på karaktergivningen i bacheloremnene, sammensetning og pensumlitteratur i alle meteorologi- og klimakurs. Tilbakemeldingene har stort sett vært positive og konstruktive. Programstyret har truffet noen tiltak på anbefaling fra programsensorene. Inneværende semester skal programsensorene se på mastergradsoppgaver, og mastersensur ved GFI.

Avsluttende kommentarer

GFI koordinerer et nordisk masterprogram i marine økologisystemer som skal starte opp H09. Dette er et spennende prosjekt og vi håper dette vil trekke gode MSc studenter til Bergen. Vi har også kommet i gang med NOMA prosjekter på utdanning av MSc studenter fra Sudan og Mosamik. Erfaringene så langt er at dette er et spennende og givende arbeid, men det er knyttet utfordringer til underfinansiering og at studentene generelt har dårlige bakgrunnskunnskaper.